

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty, kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.
W wypadkach nieprzewidzianych, spowodowanych siłą wyższą, (przeszkód w zakładzie, złozenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lin. 15 gr. na str. 3-lin. 50 gr. ogłoszenia drobne słowo 20 gr.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.
Telefon Nr. 59. Konto czekowe P.K.O. Nr. 115266.
Czcionkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemmieście n. Drwęcą.

Rok II.

Nowemiasto n. Drwęcą, sobota 16 marca 1935 r.

Nr. 33.

Eksperymenty walutowe a nasze trudności gospodarcze.

W zakończonej świeżo dyskusji budżetowej w Senacie odezwały się głosy, sugerujące rządowi ideę dewaluacji pieniądza, jako sposób przezwyciężenia naszych trudności gospodarczych.

Oczywiście, sugestje te nie znalazły żadnego oddźwięku. Rząd nasz postanowił wytrwać do końca na pozycjach klasycznej polityki monetarnej. Dobrym wyrazem takiego nastawienia było oświadczenie ministra Zawadzkiego, że byłoby zdradą wobec poniesionych dotychczas przez społeczeństwo ofiar pograżać je w otchłań niepewnych eksperymentów monetarnych.

Minister rolnictwa Poniatowski wykazał przekonująco, że dewaluacja nie ma żadnej wartości, jako środek wzmożenia eksportu. „Wszak nasze zdolności eksportowe — mówił minister — są w znacznej mierze uzależnione od tego, co jesteśmy w stanie importować. Oczywiście, obniżając pieniądź utrudniamy import, to jest pierwsza konkluzja zupełnie wyraźna. Nie mogąc importować, nie będziemy mogli powiększyć sprzedaży, a zatem nie powiększymy naszej zdolności konkurencyjnej w świecie”.

Ażeby zdać sobie dokładnie sprawę z głębokiej trafności wywodu p. ministra, należy sobie uświadomić przeobrażenia, jakie zaszły w strukturze handlu międzynarodowego w ciągu ostatnich lat. Liberalizm handlowy, który był podstawą funkcjonowania dawnego standardu złota, został całkowicie niemal zastąpiony przez planowe kształtowanie wymian handlowych między państwami. Naturalne warunki zbytu, a więc w pierwszym rzędzie konkurencyjność towaru, usuwają się na dalszy plan wobec nakazów, wypływających z ogólnej linii polityki handlowej, a nawet polityki sensu stricto.

Nawet najbardziej korzystne warunki konkurencyjności towarów nie wystarczają dzisiaj, aby zapewnić wyposażonym w nie krajom nieograniczony dostęp na rynki zagraniczne. Aby sprzedawać, trzeba kupować... Tego chce zasada kompensacji, stanowiąca dziś podstawę stosunków handlowych między krajami.

Otóż, o ile z jednej strony deprecjacja pieniądza stwarza podatne warunki na to, aby wiele sprzedawać, o tyle z drugiej strony — stanowi czynnik, paraliżujący zdolności kupowania. Obniżając bezwzględnie, t. zn. wyrażoną w złocie, wartość pieniądzy, które znajdują się w posiadaniu obywateli, powoduje się faktycznie zubożenie. Zubożenie — to znaczy stratę zdolności konsumowania dóbr. Odbija się to przedewszystkiem na spożyciu towarów zagranicznych, zbyt drogie, bo zachowujących cenę odpowiadającą dawnej wartości pieniądza krajowego. Oddziaływanie deprecjacji pieniądza na życie gospodarcze kraju wyraża się, jako spadek importu zagranicznego, ale równocześnie, choć w mniej wydatnej mierze — jako spadek eksportu. Pozycje te są zresztą ze sobą najściślej związane. Albowiem w myśl panujących dziś koncepcji polityczno-handlowych, kraj może sprzedawać tylko o tyle, o ile jednocześnie kupuje.

Niewątpliwie dewaluacja pieniądza oddała pewne usługi państwu, których wymiany z zagranicą kształtują się deficytowo. Powodując zmniejszenie importu w stopniu większym, aniżeli zmniejszenie eksportu, prowadzi do poprawy bilansów handlowych. Ale poprawy bilansów handlowych nie należy utożsamiać z poprawą sytuacji gospodarczej. Poprawa bilansu handlowego może doskonale nastąpić bez zwiększenia eksportu. Może nastąpić nawet przy jego spadku, byle tylko druga pozycja bilansu — import — uległa odpowiedniemu skurczeniu. Ekonomista angielski Meerwarth wykazał, że w czasie inflacji markowej dumping walutowy

Po stłumieniu powstania w Grecji.

Entuzjastyczne powitanie gen. Kondylisa w Atenach.

ATENY. Pomimo bardzo silnego mrozu balkony, okna i tarasy domów były wypełnione przez mieszkańców Aten w oczekiwaniu gen. Kondylisa, który wylądował na lotnisku w Tatoi. Premier Tsaldaris przyjął Kondylisa na balkonie swego domu, a gdy owacje uspokoiły się, wygłosił przemówienie, które zakończył okrzykiem na cześć Grecji, armji, floty i lotnictwa.

ATENY. Odbyły się tu uroczyste nabożeństwa dziekczynne w świątyniach wszystkich wyznań z okazji zdławienia rewolty.

Zarządzenia ograniczające swobodę ruchów w mieście zostały odwołane. Ruch na liniach okrętowych i lotniczych wznowiono.

Konstytucja będzie zmieniona.

ATENY. Premier Tsaldaris, który jest zupełnie wyczerpany wypadkami ostatnich dni, wyjeżdża na krótki 2 lub 3-dniowy odpoczynek na wieś. Po powrocie premiera rada ministrów wyda szereg zarządzeń w związku z likwidacją ruchu powstańczego. Prawdopodobnie nieusuwaność sędziów i urzędników zostanie zawieszona na okres 3 miesięcy. Mają być również rozwiązane stowarzyszenia i organizacje wyrotowe i reakcyjne oraz niektóre stronnictwa opozycyjne.

Po wyborach do ciał prawodawczych ukonstytuuje się Zgromadzenie Narodowe, które zajmie się zmianą konstytucji. Senat ma być zniesiony, władza wykonawcza wznowiona.

Aresztowania podejrzanych o współudział w powstaniu.

ATENY. W dalszym ciągu odbywają się aresztowania podejrzanych o współudział z powstańcami, m. in. aresztowano przewodniczącego senatu Gonatasa.

Urzędowa lista strat po stronie wojsk rządowych od dnia 4 marca do chwili ostatecznego stłumienia powstania zawiera nazwiska 9 zabitych i 96 rannych.

Powstańcze oddziały składają broń.

ATENY. Powstanie greckie jest zlikwidowane zarówno na lądzie, jak na morzu. Krążownik „Averow” dał radjogram, iż płynie do Salaminy, aby oddać się w ręce władz, a ostatnia jednostka powstańczej floty, łódź podwodna „Katsonis” wysadziła oficerów-powstańców na włoskiej wyspie Patmos, zarzuciła kotwicę i oczekuje rozkazów rządu.

W Macodonji tysiące żołnierzy z wojsk powstańczych porzuconych przez oficerów składa broń. Straty wśród powstańców są większe, niż po stronie rządowej, która straciła 11 zabitych i 28 rannych.

Venizelos na Rodosie.

Venizelos z małżonką i trzema parlamentarzystami udali się na wyspę Rodos (pod panowaniem włoskim), gdzie będą traktowani jako uchodźcy polityczni, pozostając na wolności pod dozorem.

Powszechna służba wojskowa w Niemczech od 1 kwietnia

WIENEN Rząd niemiecki nosi się z zamiarem zaproszenia na dzień 23 marca wszystkich akredytowanych w Berlinie wojskowych attache żeglugi powietrznej państw obcych, aby zakomunikować im oficjalnie, że w dniu 1 kwietnia będą Niemcy w posiadaniu wojennej floty powietrznej. Angielskiemu i Włoskiemu attache zakomunikowana została ta decyzja już przed kilku dniami w drodze prywatnej.

Wedle wiadomości, nadesłanych do Wiednia w dniu dzisiejszym, Niemcy nosić się mają z zamiarem zaprowadzenia z dniem 1 kwietnia br. powszechnej obowiązkowej służby wojskowej.

Niemcy pomorscy a obchód Imienin Marszałka Piłsudskiego.

Jak się dowiadujemy, w szeregu miejscowości na Pomorzu organizacja młodoniemiecka w Polsce, sympatyzująca z ruchem hitlerowskim t. zw. „Jungdeutsche Partei” postanowiła jakoby wziąć oficjalnie udział w tegorocznych uroczystościach z okazji Imienin Marszałka Piłsud-

skiego. Ma to być zadokumentowaniem lojalności Młodoniemców wobec Państwa Polskiego oraz wyrazem osobistej czci dla Marszałka Piłsudskiego.

M. inn. „Jungdeutsche Partei” przygotowuje się podobno do oficjalnego wzięcia udziału w defiladzie organizacyj i stowarzyszeń w dniu 19 marca r. b. w Toruniu i w Tezewie.

Jak wiadomo inne, mniejszości narodowe w innych dzielnicach kraju brały już niejednokrotnie i biorą nadal udział przez swych przedstawicieli w rozmaitych uroczystościach i obchodach państwowych. Gdyby wiadomość powyższa potwierdziła się, byłby to bądź co bądź znamienity zwrot w nastrojach mniejszości niemieckiej dotychczas uchylającej się od tego rodzaju manifestacji lojalnego stosunku do Państwa Polskiego.

2 i pół miliona mieszkańców posiada Litwa.

Litewskie Centralne Biuro Statystyczne ogłasza dane liczbowe, dotyczące ludności Litwy: w dniu 1 stycznia 1935 r. Litwa posiadała 2.476.154 mieszkańców — 1.190.534 mężczyzn i 1.285.620 kobiet.

nie przyniósł Niemcom żadnych korzyści realnych. Nasze własne doświadczenia finansowe przypominają nam, że aktywność bilansu handlowego w okresie deprecjacji marki i złotego miała za podstawę nietylko wzrost eksportu, ale gwałtowne skurczenie się importu.

Tego rodzaju „aktywność” niewiele ma wspólnego z pomyślnością ekonomiczną. Istotnym sprawdzianem korzystnej sytuacji gospodarczej jest nie dodatnie saldo bilansu wymian z zagranicą, ale wyrażona w cyfrach bezwzględnych wielkość obrotów zarówno po jednej, jak i po drugiej tego bilansu stronie.

Kiedy import równa się 500 milionom, a eksport 490 milionom, wówczas bilans handlowy zamyka się saldem ujemnym w wysokości 10 milionów. Kiedy import równa się 50 milionom, a eksport 60 milionom, wówczas bilans zamyka się saldem dodatnim w wysokości 10 milionów.

Jakże odmiennie jednak kształtuje się życie gospodarcze kraju w tych dwóch wypadkach. W pierwszym — przy bilansie handlowym biernym — przemysł rozwija pełną działalność, handel prosperuje, ludność znajduje pracę i za-

robki. W drugim — przy bilansie handlowym czynnym — fabryki się zamykają, robotnicy tracą pracę, kraj opanowuje nędza i głód.

„Uzdrowienie” życia gospodarczego przez deprecjacje pieniądza odpowiada mniej więcej przejściu od „pasywnego” bilansu handlowego z pierwszego przypadku do „aktywności” — z drugiego. Uzyskanej w ten sposób poprawie bilansów handlowych towarzyszy kurczenie się wymian z zagranicą, spadek handlu międzynarodowego, czyli inaczej mówiąc — pogłębienie powszechnego kryzysu i wzrost bezrobocia.

Inny ma zupełnie charakter poprawa bilansu handlowego w Polsce, tak jak się ona przedstawia w świetle statystyk handlu zagranicznego za miniony rok. Poprawa to zdrowa, bo oparta o zwiększone obroty zarówno po jednej, jak i po drugiej tego bilansu stronie. A przecież Polska trwa przy sztywnej walucie i nie wyzyskuje czynników monetarnych dla „uzdrowienia” swego handlu z zagranicą.

I doświadczenie okazuje, że uprawia politykę słuszną.

Z debaty sejmowej.

Projekt ustawy o świadczeniach w naturze odesłano do komisji.

WARSZAWA, 13. 3. Porządek dzienny środowego posiedzenia plenarnego Sejmu wypełniła nowela do ustawy o organizacji giełd w drugim i trzecim czytaniu oraz pierwsze czytanie szeregu rządowych projektów ustaw. Nowelę do ustawy o organizacji giełd referował poseł Wojciechowski, który wskazał, że zarówno projekt rządowy jak i poprawki, wprowadzone przez podkomisję wprowadzają dość istotne zmiany do organizacji giełd, przyczem najpoważniejszą zmianą jest wprowadzenie roli opiniodawczej w Izbach Przemysłowo-Handlowych oraz Izbach Rolniczych. Ponadto rozszerzono podstawy prawne giełd. Ustawę przyjęto bez dyskusji w drugim i trzecim czytaniu. Z kolei Izba odesłała do komisji szereg projektów ustaw: o spłacie zaległości podatkowych, dalej ustawy upoważniającej ministra skarbu do wypuszczenia pożyczki wewnętrznej, projekt ustawy o zatwierdzeniu zmiany statutu Banku Polskiego.

Dłuższą dyskusję wywołało pierwsze czytanie ustawy o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne. Przeciw projektowi wypowiedzieli się Staniszkis (Kl. Nar.), Pawłowski (Str. Lud.) i Piotrowski (PPS). Ustawę odesłano do komisji. Do ustawy o dodatkowych kredytach na rok 1932-33 i 1933-34 przemawiał poseł Kordecki, poczem zabrał głos poseł Świątkowski (PPS) w sprawie noweli o wykupie gruntów. Oba te projekty odesłano do komisji.

Na zakończenie przemawiał poseł Niedziałkowski w sprawie o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy. W tej samej sprawie przemawiał poseł Chęciński (komunista), którego marszałek przywołał dwukrotnie do porządku. Obaj mówcy występowali przeciw pełnomocnictwom rządu. Po odesłaniu projektów tych do komisji posiedzenie zakończono.

rowali się bezwarunkowo wyżej wskazanymi zasadami. Urzędnicy, którzyby okazali się niezdolnymi do pozbycia się nałogów biurokratycznych, wykażą temsamem brak wszelkich warunków do zajmowania stanowisk w służbie państwowej.

W szczególności zapowiada p. minister jak najostrożniejsze wystąpienie przeciwko tym urzędnikom, którzyby usiłowali w stosunku do obywatela stosować system drobnych szykan i złośliwych przykrości. — Z postulatem siły władzy państwowej musi się łączyć zasada sprawiedliwości, gdyż tylko dzięki takiemu postępowaniu administracja pozyska konieczny autorytet wśród ogółu obywateli.

Taki tylko sposób odnoszenia się do obywateli odpowiada również pojęciu godności i honoru urzędnika państwowego. Te względy muszą wziąć pod uwagę przedewszystkiem kierownicy i urzędnicy naszej administracji lokalnej, która pozostaje z szerokimi sferami obywateli w ciągłym i bezpośrednim kontakcie. Cała administracja musi przejąć się zasadą, że tak postępując działać będzie nie tylko w interesie służby, gdyż bez wzajemnej życzliwości i zaufania nie może być mowy o prawidłowym i skutecznym administrowaniu.

Równocześnie minister spraw wewnętrznych wydał wewnętrzne zarządzenie odpowiednim organom, aby przystąpiły do przepracowania przepisów prawnych, dążąc do zniesienia zbędnych formalności i jasnego i zrozumiałego dla przeciętnego obywatela ujęcia poszczególnych przepisów. Nad praktycznym wykonaniem wskazań, zawartych w okólniku, czuwać ma biuro inspekcji ministerstwa spraw wewnętrznych.

A więc jednak ze sztyletem na audjencji u Ojca św.

Miasto Watykańskie. Jedno z pism podało sensacyjną wiadomość o wykryciu planowanego jakoby zamachu na osobę Ojca św. Po sprawdzeniu u źródła, sprawa ta przedstawia się jak następuje:

W ubiegły czwartek jakiś nieznany nikomu młodzieniec meksykański zgłosił się do kancelarii ochmistra dworu papieskiego z prośbą o audjencję u papieża. Ponieważ petent nie posiadał niczyjego polecenia, prośbie jego odmawiano, zalecając jednocześnie uzyskanie odpowiedniej autorytatywnej referencji.

Młodzieniec udał się wówczas do kolegium południowo-amerykańskiego, gdzie jednak, nie znając go bliżej, odmówiono referencji.

Wówczas ponownie zgłosił się do Watykanu, powtarzając swą poprzednią prośbę. Ponieważ wydało się to podejrzane, żandarmerja papieska zatrzymała młodzieńca i przekazała policji włoskiej.

Tu ustalono, że jest to Carlo Roberto Murgay, posiadający paszport meksykański. Przed przybyciem do Rzymu bawił on, jak świadczą wizy, w kilku krajach europejskich, z posiadanej zaś karty okrętowej widać, że zamierzał w krótko z Triestu odpłynąć do Ameryki.

Przy rewizji osobistej znaleziono nadto przy Meksykanczyku sztylet. Aresztowany tłumaczył się, że jest zwyczajem meksykańskim nosić stałe tę broń przy sobie. Sledztwo nie wykazało, jakie zamiary miał Murgay, zabiegając o audjencję papieską, tem niemniej jednak władze włoskie zażądały opuszczenia przez niego terytorjum włoskiego. Wskutek tego zarządzenia Murgay wczoraj 12 bm. odjechał z Triestu do Ameryki.

Dotkliwe ukaranie przemytnika.

Katowice. Przed sądem karnym w Katowicach stanął wczoraj obywatel polski Maksymilian Schoner, oskarżony o to, że w lutym roku bieżącego usiłował przemyć do Polski biżuterję i drogie kamienie na ogólną wartość około miliona zł. Schoner skazany został na 40 dni aresztu, zaś klejnoty zostały skonfiskowane.

Lwów nadaje Marsz. Piłsudskiemu obywatelstwo honorowe.

LWÓW. Uroczyste posiedzenie rady miejskiej we Lwowie, na którym zapadnie uchwała nadania Marsz. Piłsudskiemu obywatelstwa honorowego Lwowa, odbędzie się dnia 18 b. m. o godz. 18-tej z udziałem przedstawicieli władz, zaproszonych gości i pocztów sztandarowych. Posiedzenie będzie transmitowane przez radio na całą Polskę. Z okazji święta główne gmachy miasta będą rzeźbiście iluminowane, a z Kopca Unji Lubelskiej będą wypuszczone rakiety i ognie sztuczne.

Żaglowiec włoski ostrzeliwany przez wojska greckie

Drobny incydent, który grozi komplikacjami. RZYM. Żaglowy transportowiec włoski „Sorelle Leoni“, który przybył dziś do portu w Messynie omal nie został zatopiony na wodach greckich.

Kapitan żaglowca Marinelli opowiada, że gdy opuszczał w biały dzień pod flagą włoską port w Salaminie, był gwałtownie ostrzeliwany w zatoce przez regularne wojska greckie, znajdujące się na lądzie. Uciekając przed strzałami z których wiele trafiło w kadłub okrętu, kapitan skierował się w stronę wysp egejskich, nie wiedząc, że płytnie wprost na młny podwodne. Od niechybnej katastrofy uchronił go w ostatniej chwili mały holownik, który dopędził żaglowiec włoski. Kapitan Marinelli złożył protest spowodu incydentu, poczem zdołał szczęśliwie przy pomocy pilota wyprowadzić żaglowiec na pełne morze.

Nowy ład pod biegunem północnym odkrył statek norweski.

Oslo. Prasa norweska donosi, że statek-cysterna „Thorshavn“ odkrył nowy nieznaną ląd w okręgu podbiegunowym.

Ziemia odkryta znajduje się pod biegunem północnym pomiędzy ziemią królowej Astrid, króla Leopolda i ziemią Larschristansen. Kapitan okrętu zatknął na odkrytym lądzie sztandar norweski.

Odkryty ład podbiegunowy otrzymał nazwę ziemi Ingridy Christensen od nazwiska małżonki badacza Antarktydy Lars Christensena. Jego własnością jest statek „Thorshavn“, którego załoga odkryła nowy ład.

Długi państwowe Polski.

Zmniejszenie zadłużenia zagranicznego, wzrost wewnętrznego.

Główny Urząd Statystyczny opublikował zestawienie długów państwowych Polski na dzień 1 stycznia 1935. Według tego zestawienia całkowite zadłużenie wyniosło 4.691.647 tys. zł., wobec 4.303.673 tys. zł. na 1 stycznia 1934, zwiększyło się więc w ciągu roku ubiegłego o 387.974 tys. zł.

Przyczyną tak znacznego wzrostu ogólnego zadłużenia był wzrost długów wewnętrznych. Na wzrost ten złożyła się w pierwszym rzedzie emisja 6% Pożyczki Narodowej na sumę 350 mil. zł., drugiej serii 5½% Poż. Budowlanej i pierwszej serii 5% renty wieczystej na 15 mil. zł., oraz podniesienia obiegu biletów skarbowych.

W przeciwieństwie do długów wewnętrznych, zadłużenie zagraniczne wykazuje spadek. Nie jest on wprawdzie tak znaczny, jak w roku 1933, wynosi jednak w każdym razie imponującą cyfrę 198 milionów.

Tak znaczne zmniejszenie się długów zagranicznych tłumaczy się głównie dalszą deprecjacją szeregu walut zagranicznych.

Pozatem Polska spłaciła znaczną część długu Francji, Holandji i innym państwom.

Jaki musi być stosunek urzędnika do obywatela?

Doniosłe zarządzenie min. Kościalskiego.

WARSZAWA. 12 marca. W przemówieniu swem w czasie debaty sejmowej p. minister spraw wewn. Kościalski zapowiedział skoncentrowanie szczególniejszego wysiłku w kierunku prawidłowego ustosunkowania administracji do obywatela, zgodnie z interesem państwa, rzucając jednocześnie hasło, iż ambicją urzędnika administracyjnego musi być przy załatwianiu każdej sprawy dążenie wszelkimi siłami do tego, aby ułatwiać życie obywatelowi i w sposób życzliwy chronić go od wszelkich niepotrzebnych uciążliwości.

Realizując powyższe tezy, p. minister Kościalski wydał wojewodom, komisarzowi rządu m. Warszawy, starostom powiatowym oraz wszystkim urzędnikom resortu spraw wewnętrznych szczegółowe polecenie w formie okólnika, w którym w sposób najbardziej kategoryczny nakazuje i wzywa wszystkich urzędników administracji ogólnej, aby w urzędowaniu kie-

może gdzieindziej inaczej się urządzi i nowe rozpocznie życie.

— Czy tem, co otrzymał od ciebie, mógł pokryć swoje długi? — zapytał Roger.

— Nie zupełnie! Musiał przecież zatrzymać coś dla siebie i na podróż!

Rozmowa nasza zdawała się być niewygodną sir Karolowi, wstał bowiem nagle i pożegnał nas pod pozorem, że musi dużo jeszcze odwiedzić pacjentów.

Zabierając się do wyjazdu myślałem o tem, jak to być może, aby sir Karol nie wiedział nic o dawniejszym świetnym stanowisku Jorrocksa w Londynie! Jorrocksa musiał się wyrzec swoich tytułów i mieszkać tu jako zupełnie skromny lekarz, lecz dla czego to uczynił?

Po zapakowaniu kuferka, rozmawiałem jeszcze chwilę z starym Setonem, którego sztywna, uroczysta postać zawsze mnie niezmiernie bawiła.

Próbowałem go wybadać o dawniejszych posiadaczach Cranby-Croft, lecz musiałem długo czekać, zanim się stał rozmowniejszym niż zwykle.

Służył on już u poprzednika lorda Stanleja, u lorda Rogera i po długich namysłach opowiedział mi niektóre wypadki z jego życia.

(C. d. n.)

Dziesiąty Marzec.

38 POWIEŚĆ.
(Ciąg dalszy).

Kilka godzin przed moim odjazdem przybył sir Karol, wesoly i rozmowny jak zawsze. — Mam ogromnie dużo zajęcia, wołał żywo. — Uchodzę sobie wnet nogi — w sąsiedniej wsi panuje influenza. Fatalna rzecz — teraz właśnie, gdy nie mam asystenta!

— Miałeś pan jakie wiadomości od doktora Jorrocksa? — spytałem.

— Nie, — odrzekł krótko.

— Podobno wyjechał do Niemiec, — mówiłem dalej. — Czy tak jest rzeczywiście?

— Tak. Potrzebował zmiany klimatu. Był zdecydowanym na to jeszcze przed śmiercią lorda Fultona, dla tego kupiłem od niego połowę praktyki.

— Czemu?

Sir Karol wzruszył ramionami.

— Bo żądał tego koniecznie. Zarobił prztem sporą sumę pieniędzy.

— Jest on dobrym lekarzem?

— O tak, bardzo stosownym na lekarza wiejskiego. Z Londynu wychodzi co rok kilkaset lekarzy na prowincję.

— Więc nie miał nadzwyczajnych zdolności?

— Kto? Jorrocksa? — zawołał sir Karol, i rozśmiał się głośno. — Nie, był to lekarz przeciętny — siła pierwszorzędna nie chciałaby pewnie w czterdziestym roku życia mieć do spółki praktyki wiejskiej.

— Jakim był on jako człowiek?

— O, bardzo miłym i uprzejmym, ja z nim w wielkiej żyłem zgodzie. Mówiono wprawdzie, że jestem zbyt łagodnym, i że Jorrocksa zupełnie mnie opanował, śmiesznie to brzmi, nieprawda? Ale ja myślę, że tak było w istocie.

— Na mnie wywarł on wrażenie więcej uległego niż energicznego człowieka, — rzekłem.

— Nie trzeba sądzić z pozorów, — pouczył mnie sir Karol z pewnym namaszczeniem.

— Więc Jorrocksa napewno opuścił Anglię? — spytałem raz jeszcze.

Sir Karol spojrział na mnie badawczo.

— Zdaje mi się, — rzekł, — że pan słyszałeś coś o nim, może coś, odnoszącego się do jego smutnych stosunków pieniężnych!

Uśmiechnąłem się, lecz zanim zdążyłem odpowiedzieć, zawołał Roger żywo:

— Co, to on był w złych stosunkach finansowych?

— Tak jest, — przyznał sir Karol, — siedział biedak w długach aż po uszy. I to głównie było przyczyną jego wyjazdu z tej okolicy. Nie zatrzymywałem go, sądząc, że

Kronika.

Nowe miasto, dnia 15. marca 1935 r.

Piątek Klemensa
Sobota Abrahama Pust.
Niedziela Bl. Jana S.
Słońca: wschód o godz. 5.53 zachód o godz. 17.38

Komunikat P. I. R.

Pomorska Izba Rolnicza donosi, że z dniem 1-go marca 1935 r. objął stanowisko instruktora hodowli trzody chlewnej na terenie powiatu Lubawskiego pan Roman Furmańczyk. Wszelką korespondencję dotyczącą dostaw świń na rolnicze spedycje bekonowych w Lubawie i Nowemmieście należy kierować pod adresem: p. Roman Furmańczyk — Nowe miasto ul. Łąkowska 2.

Prezesa Kół Producentów trzody chlewnej obowiązani są regularnie na 10 dni przed każdym spędem w Lubawie lub Nowemmieście zawiadomić instruktora hodowlanego Pomorskiej Izby Rolniczej, ile świń zamierzają ich koła na odnośny spęd dostarczyć. W razie otrzymania nadmiernej ilości zgłoszeń w stosunku do możliwości odbioru, instruktor hodowlany będzie podawał ilość świń, jaką poszczególne koła mogą dostarczyć na dany spęd, w komunikatach zamieszczanych w piśmie „Głos Lubawski” i „Drużca”.

Świnie z Kół, których prezesa nie zgłoszą dostawy na czas instruktorowi hodowlanemu, nie będą na spędach odbierane. Korespondencję dotyczącą dostaw świń na spedycje w Biskupcu oraz Jablonowie, należy nadal kierować pod adresem p. inż. Tadeusza Waxmanna w Brodnicy, ul. Kamionka Nr. 21.
Pomorska Izba Rolnicza.

Do Warszawy na 19. marca.

Cała Polska spotyka się w Warszawie na wielkim zjeździe z okazji imienin Marszałka Piłsudskiego w dniach 18 — 20 marca.

Karty uczestnictwa w cenie 3 zł nabyć można u p. por. Wizimirskiego (biuro B. B. W. R.) w Nowemmieście. Ze względu na ograniczoną ilość kart, uprasza się reflektantów o zgłoszenie się do soboty bieżącej tygodnia.

Kiedy zwolniony funkcjonariusz państwowy nie ma prawa do emerytury.

WARSZAWA. Ministerstwo skarbu rozstrzygnęło kwestję, mającą doniosłe znaczenie dla funkcjonariuszów państwowych, zwolnionych w drodze dyscyplinarnej przed upływem 15 lat służby (zaliczanych — jak wiadomo — do usługi emerytalnej).

Funkcjonariusz nie posiadający co najmniej 15 lat służby a zwolniony na podstawie prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego nie jest uprawniony wogóle do otrzymania emerytury. Z tego też powodu żądanie takiego funkcjonariusza o powołanie na komisję lekarską nie może być uwzględnione.

W kwestji właściwości władz ministerstwo skarbu jest zdania, iż do decyzji w sprawie powołania na komisję lekarską właściwa jest władza, orzekająca o uprawnieniach emerytalnych.

Ważne dla właścicieli pojazdów mechanicznych.

Wszystkim właścicielom pojazdów mechanicznych zwraca się uwagę, że w ciągu miesiąca marca i kwietnia należy złożyć w Starostwie Powiatowym do wymiany dowodu rejestracyjnego pojazdów mechanicznych. W zamian za złożone dowody rejestracyjne wyda Starostwo Powiatowe „Zaświadczenie o złożeniu dowodu rejestracyjnego”. Przy przyjmowaniu do wymiany dowodów rejestracyjnych Starostwo nie będzie pobierało żadnych opłat stemplowych, gdyż opłaty te w razie potrzeby pobierać będzie Urząd Wojewódzki.

Dla informacji dodajemy, że opłaty stemplowe przy wymianie dowodów rejestracyjnych uiszczać będą tylko ci właściciele pojazdów mechanicznych, których pojazdy w okresie budżetowym 1935/36 nie będą badane. We wszystkich innych wypadkach opłaty stemplowe będą pobierane przy badaniu technicznym pojazdów mechanicznych.

Przyjmowanie życzeń dla Pana Marszałka Piłsudskiego w dniu Imienin.

Dnia 19 marca br. po nabożeństwie i defiladzie tj. około godz. 10.30 w sali Rady Powiatowej w Nowemmieście będzie Pan Starosta Powiatowy przyjmował życzenia imiennowe dla Pana Marszałka Piłsudskiego od przedstawicieli władz, organizacji i społeczeństwa. Łącznie z życzeniami imiennowymi składane będą przez organizacje deklaracje p e w n y c h kwot na budowę hydroplanu Ziemi Pomorskiej.

Radjostacja toruńska dnia 19 marca w godzinach wieczorowych ogłosi wynik subskrypcji na hydroplan Ziemi Pomorskiej.

Jak wiadomo tegoroczny obchód imienin Marszałka Piłsudskiego odbędzie się pod hasłem zbiórki na hydroplan Ziemi Pomorskiej. Odnośne deklaracje poszczególnych organizacji zostaną złożone w dniu Imienin na ręce Starostów Powiatowych, a wieczorem radjostacja toruńska ogłosi wynik subskrypcji z całego Pomorza według poszczególnych powiatów.

Dowiadujemy się, iż poszczególne organizacje zamierzają subskrybować kwoty w wysokości od 5—50 zł, w zależności od zamożności poszczególnych członków jak i stanu kas. Należy mieć nadzieję, że powiat lubawski w hołdzie dla Wodza Narodu nie znajdzie się na szarym końcu.

Z miasta i powiatu.

PROGRAM

obchodu Imienin Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Nowemmieście.

Dnia 17-go godz. 20.00 Akademia-Koncert zorganizowana staraniem Powiatowego Komitetu Przyjaciół Związku Strzeleckiego.

Dnia 18-go godz. 19.30 Capstrzyk organizacji społecznych z orkiestrą (zbiórka na dziedzińcu Szkoły Powszechnej).

Dnia 19-go godz. 8.30 Zbiórka organizacji na dziedzińcu Gimnazjum i odmarsz do kościoła.

godz. 9.00 Uroczyste Nabożeństwo. godz. 10.00 Raport i przegląd oddziałów przed Starostwem oraz przemówienie i defilada.

Po defiladzie składanie życzeń dla Pana Marszałka Piłsudskiego oraz deklaracji na hydroplan Ziemi Pomorskiej w sali Sejmiku Powiatowego.

godz. 14.00 Ćwiczenia pokazowe kursu P. W. i W. F. (wzgórza na lewo szosy Nowe miasto-Marzęcice).

Za ogólny Komitet Obywatelski Przewodniczący Komitetu Wykonawczego (—) Nowaczyk, wiceburmistrz.

Po jarmarku kramnym w Nowemmieście.

W ubiegłą środę odbył się w Nowemmieście jarmark kramny i na konie. Zjazd kupców-żydków był bardzo liczny, również licznie przybyła ludność z bliższych i dalszych okolic. Zauważać było można łatwo, iż kupujących było mało. Wpłynęły na to dwie przyczyny główna to ogólny brak gotówki, druga to brak w ludności zaufania do tandety żydowskiej. Nie zabrakło oczywiście i takich, którzy „kupowali” bez pieniędzy, nie wszystkim jednak się udało. Wielu osobników osadziła policja w areszcie jeszcze przed zrealizowaniem ich niecnych zamiarów. Ptaszków takich przyłapano około 15. Są to przeważnie inkryminowani złodzieje, którzy co jarmark odwiedzają nasze miasto, przybywając z dalszych stron Pomorza i terenu województwa warszawskiego.

Wielką sensacją wywołał wśród ludności miasta fakt zaarrestowania przez policję dwóch poborców straganowych magistrackich, jako silnie podejrzanym o dokonywanie nadużyć przy inkasowaniu kwot straganowych. Obaj aresztowani oddani zostali, do dyspozycji sędziego śledczego.

PROGRAM:

uroczystości obchodu imienin Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Lubawie w dniu 18 i 19 marca 1935 r.

Poniedziałek dnia 18. III. 35 r.

Godz. 19 Capstrzyk na ulicach miasta. Udział biorą wszystkie towarzystwa i organizacje P. W. i W. F. Zbiórka na dziedzińcu gimnazjum o g. 18.30. Przemówienie na rynku.

Wtorek dnia 19. III 35 r.

Godz. 9.30 Uroczysta msza św. w kościele parafjalnym Udział biorą wszystkie towarzystwa, organizacje i cechy ze sztandarami. Zbiórka na dziedzińcu gimnazjum o godz. 9 skąd nastąpi wymarsz do kościoła.

Bezpośrednio po nabożeństwie składanie deklaracji na zbiórkę kwot celem zakupu hydroplanu Ziemi Pomorskiej w sali posiedzeń Rady Miejskiej na ręce burmistrza Wojciechowskiego.

Godz. 20 Uroczysta wieczerza na sali p. Kowalskiego z następującym programem:

- 1) Marsz — Orkiestra miejska.
- 2) Przemówienie — P. Notariusz Jarzęcki
- 3) Odczytanie spisu złożonych deklaracji na hydr.
- 4) Deklamacja — Uczni szkoły powszechnej
- 5) Śpiew chórowy — Gimnazjum
- 6) Władanka pieśni polskich — Orkiestra miejska
- 7) Jednoaktówka p.t. „Rozkaz” odegra Zw. Strzel.
- 8) Śpiew ogólny „Boże coś Polskę”.

Ceny miejsc na wieczornicy 50, 30 i 15 gr. Szanowne Obywatelstwo Miasta uprasza się o udekorowanie domów chorągiewami i emblematami oraz okien nalepkami.

Przewodniczący Komitetu (—) Wojciechowski, burmistrz.

Odbiór bekonów.

Lubawa. Najbliższy spęd bekonów w Lubawie, odbędzie się 20 marca br. (w środę) o godz. 7 rano, w następującej kolejności kół i majątków:

1. Rakowice i maj. Rakowice, 2. Targowisko, 3. Zielkowo, 4. Wałdyki i maj. Wałdyki, 5. Samplawa i maj. Rodzone, 6. Lubawa, 7. Grodziczno, 8. Swiniarc, 9. Zwiniarz, 10. Rożental i maj. Montowo, 11. Rumienica, 12. Czerlin, 13. Lubstynek i maj. Lubstyn, 14. Grabowo, 15. Złotowo i maj. Złotowo, 16. Kazanice, 17. Płatnica i maj. Szczepankowo, 18. Tuszewo, 19. Omule, 20. Byszawałd, 21. Ostaszewo i maj. Katlewo.

Rom. Furmańczyk Instr. hodowl. P. T. R.

Pożar.

Tereszewo W dniu 11 b.m. nad wieczorem wybuchł pożar w zabudowaniu wdowy Widomskiej Leonardy, zamiesz. w Tereszewie, wskutek czego spalił się dom mieszkalny połączony z chlewem oraz stodołą, łącznej wartości 2.000 zł. Spalone budynki ubezpieczone były na sumę 1.600 zł. w Zakł. Wzajem. Ubezpiecz. w Poznaniu. Przyczyny pożaru narazie nie ustalono.

Nowe Koło Gospodyń Wiejskich.

Świniarc W ubiegłym miesiącu zostało zwołane zebranie organizacyjne, celem założenia w tym wiosce Koła Gospodyń Wiejskich. Na zebranie powyższe przybyła instruktorka pani Karolczykówna, która wygłosiła treściwy referat o celach i zadaniach K. G. W. Do koła zgłosiło się na razie 15 członkiń, lecz jest nadzieja, iż koło w krótko się powiększy. Do zarządu wybrano następujące panie: jako prezeska p. Kornacka, jako v-prezeska p. Dudkiewiczowa, jako sekretarka p. Witkowska, jako skarbniczka p. Lelińska.

Spęd bekonów w Biskupcu — Dworzec.

Spęd bekonów w Biskupcu — Dworzec odbędzie się nie we wtorek, lecz we środę dnia 20 bm. o godzinie i w porządku jak w poprzednim numerze.

Z dalszych stron.

Kradzież drutu telefonicznego.

Lidzbark. W dniu 23 stycznia br. monter Zawacki Franciszek stwierdził kradzież drutu telefonicznego w ilości 2,5 kg. o grubości 1,5 mm. na trasie telefoniczno-telegraficznej Ciechanówko—Chelsty. Za sprawcami kradzieży prowadzi dochodzenie policja w Lidzbarku.

Już można

odnowić przedpłatę na miesiąc kwiecień, lub II kwartał za

„GŁOS LUBAWSKI”

„Głos Lubawski” jest najlepszym i najodpowiedniejszym pismem dla naszego powiatu.

Wykrycie zorganizowanej groźnej szajki złodziejskiej.

Hartowiec. W ostatnim czasie poczęła grasować w tuł. okolicy jakaś szajka złodziejska, która „lupiła” co jej pod rękę wpadło i tak: 1) Za pomocą włamania w noce z dnia 4 na 5 marca br. skradziono z chlewa na szkodę kołodzieja Hartfeldera Jana jedną swinie wagi około 60 kg, którą zaraz na miejscu ubito, oraz 4 kury. 2) Robotnikowi Bienkowskiemu Bolesławowi z Ostaszewa skradziono jedną siekiere. 3) Na szkodę Taranowskiej w Rumianie usiłowano skraść swinie z chlewa, które nawet już wypuszczono na ganek, lecz zostali w porę spłoszeni przez robotnika Ostrowskiego zamieszkałego w sąsiednich zabudowaniach, który słysząc ujadanie psów, zaciekawiony skierował kroki swe na podwórze sąsiadki, co zauważyli złodzieje i zdolałi nierozpoznani umknąć. Zaintrygowana powyższymi wypadkami kradzieży policja z Dębienia, wszczęła natychmiast energiczne dochodzenia, które w krótkim czasie zostały uwieńczone pomyślnym wynikiem wykrycia sprawców, i to jak się okazało nielada „ptaszków”. Na czele tak zorganizowanej szajki plądrującej okolicę stał znany na okolicę „zawodowy” złodziej—recydysta „herszt” Budka Stanisław z Trzcina, przybierając sobie do pomocy braci Pawła i Antoniego Szmerów z Ostaszewa, u których znaleziono części mięsa ze skradzionej p. Hartfelderowi swinie i jedną żywą kurę pochodzącą z kradzieży, a stanowiącą własność P. Bienkowskiego B., które to rzeczy zabrano i zwrócono poszkodowanym. Przytrzymani, wzięci w krzyżowy ogień pytań, przyznali się do popełnienia wszystkich wyżej podanych czynów.

Herszt szajki Budka został natychmiast osadzony w więzieniu przy Sądzie Grodzkim w Lubawie, zaś jego „uczniowie” ze względu na dotychczasową ich niekaralność, odpowiadać będą z wolnej stopy.

Ujęcie sprawców na gorącym uczynku niesienia skradzionego łupu.

Straszewy. W pierwszych dniach marca br. na szkodę Oldakowskiego skradziono ze stajni dwie wyjazdy wozy, oraz komplet lejcy. Już tego samego dnia o północy policja z Dębienia dzięki energicznemu dochodzeniu zdolała schwycić sprawców w miejscowości Trzcina, w czasie gdy ci niesli skradzione przedmioty na dalsze zbycie paserom. Tymi wielce „obiecującymi” na przyszłość „mistrzami” w kunszcie złodziejskim okazali się bracia Władysław i Wincenty Wiśniewscy ze Straszew, którym skradziony łup został odebrany i zwrócony poszkodowanemu.

Kradzież kartofli.

Kielpiny. Na szkodę wdowy Rolkowej Anny skradziono z kopca w noce z 25 na 26 lutego br. około 9 etr. kartofli. Powiadomiona o powyższym policja z Dębienia wszczęła natychmiast za sprawcami dochodzenie, które wykazało, że złodzieje ukryli skradzione kartofle w lesie państwowym w Kielpinach. Teraz chodziło tylko o schwytanie ich na gorącym uczynku wynoszenia z kryjówek skradzionych kartofli. Aby lepiej podejść sprawców, policja przebrała się w ubranie cywilne, i w takim stroju w rodzaju zwykłych podróżnych, udała się na miejsce, gdzie był ukryty łup, obserwując ich z pewnego oddalenia. Sprawcy zaś nie przeczuwając nic złego, ani też nie podejrzewając tychże „podróżnych” o jakież „złe” w stosunku do nich zamiary, swobodnie w biały dzień, pod czujnym okiem policji załadowali w workach wszystkie kartofle na podprowadzony specjalnie do tego wóz, po czym z tak naładowaną furmanką ruszyli przez las w kierunku Lidzbarka, mniemając iż udała im się „sztuka”. Nasi natomiast dzielni niewinni podróżni postępowali za nimi przez pewien czas i w odpowiedniej chwili, kiedy tamci zajęci byli obliczaniem w najlepsze „zysku” i ewentualnym podziałem pomiędzy siebie pieniędzy z mającej nastąpić w krótkim czasie sprzedaży kartofli, najnie spodzianie zostali przytrzymani przez owych tak niewinnie wyglądających podróżnych... Ktoby to się spodziewał, że to nie żadne cywile, tylko policja... tak sobie teraz medytują nasi amatorzy cudzego mienia. Natomiast terazza dzielna policja natychmiast odesłała skradzione kartofle poszkodowanej, a z „dzielnych” wiarusów spisała protokół. Zatrzymani okazali się: Kowalska Józefa i jej syn Stan. Czarnecki Leonard wszyscy z Kolonji Bryńskiej oraz Łakłocki A. z Ostaszewa.

Na Pomorze przyleciały już bociany.

Wejherowo. Z szeregu miejscowości powiatu morskiego donoszą o pojawieniu się bocianów, które zwłaszcza widziano w okolicach obfitujących w torfiska, a mianowicie pod Puckiem, Łebczem, Strzelnem, Ostrowem, Redą, Rową, Karwią i Nanicami.

Ruch Towarzystw.

Nowe miasto. W czwartek 28 bm. o godz. 8-mej wiecz. w lokalu p. J. Rogowskiego odbędzie się Walne Zebranie Tow. Panien

Porządek obrad jest następujący:

1. Zagajenie
2. Odczytanie protokołów
3. Sprawozd. Zarządu i udzielenie absolutorjum
4. Wybór Zarządu
5. Wolne głosy
6. Zamknięcie.

Uprasza się o gremjalny udział członkiń. W razie niedostatecznej ilości członkiń odbędzie się 15 minut później ponowne zebranie bez względu na ilość członkiń. Zarząd.

Walne zebranie Grona Przyjaciół Harcerstwa w Nowemmieście.

W sobotę dnia 16 bm. o godz. 20-tej odbędzie się w sali rysunkowej szkoły powszechnej „Drugie Walne Zebranie członków Grona Przyjaciół Harcerstwa przy męskiej drużynie harcerskiej Szkoły Powszechnej z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie, 2. odczytanie protokołu, 3. wybór przewodniczącego Walnego zebrania, 4. sprawozdanie zarządu i Komisji Rewizyjnej, 5. dyskusja nad sprawozdaniem, 6. udzielenie ustępującemu Zarządowi absolutorjum, 7. wybór nowego zarządu, 9. wolne głosy i wnioski i 9) zamknięcie.

Wszystkich członków oraz sympatyków Grona uprasza o łaskawe wzięcie udziału w zebraniu. Zarząd.

Zasady zryczałtowanego podatku obrotowego od drobnych przedsiębiorstw.

WARSZAWA, 12 marca. Wydane zostało oczekiwane z dużą niecierpliwością przez szerokie sfery kupieckie rozporządzenia ministra skarbu w sprawie zryczałtowania podatku przemysłowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw.

W myśl tego rozporządzenia w r. b. podatek przemysłowy od obrotu będzie pobrany w formie ryczałtu od przedsiębiorstw, które podlegały w ub. roku zryczałtowanemu podatkowi przemysłowemu. Podatek ten zastosowany będzie w odniesieniu do kategorii 2-giej świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw handlowych, do kategorii 3-ciej i 4-tej świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw handlowych do kat. 6-tej, 7-ej i 8-ej świadectw dla przedsiębiorstw przemysłowych.

Do podatku na rzecz skarbu państwa dolicza się dodatek komunalny, natomiast nie dolicza się 10 proc. dodatku pobieranego w myśl ustawy z dnia 12 lutego 1931 r.

Dla przedsiębiorstw, wyliczonych powyżej, ustalony został zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu w następującej wysokości: 16 zł. na rzecz skarbu i dodatek na rzecz związków komunalnych, obliczony w wysokości, ustalonej przez właściwe związki komunalne.

W myśl rozporządzenia zaliczenia zryczałtowanego podatku uskuteczniają urzędy skarbowe.

Zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu za rok podatkowy bieżący płatny jest w 4-ch równych ratach: 30 kwietnia, 15 lipca, 15 października i 15 grudnia br. Urząd skarbowy może wyjątkowo zwalniać od zryczałtowanego podatku ubogich płatników. Od nakazów płatniczych za zryczałtowany podatek służy płatnikom prawo wnoszenia odwołań w terminie do dnia 15 maja br. włącznie. Ponadto w terminie do 15 maja służy płatnikom prawo wnoszenia zażaleń w sprawie niezaliczenia przedsiębiorstwa do rzędu przedsiębiorstw opłacających zryczałtowany podatek.

Odwołania i zażalenia przedstawia naczelnik urzędu skarbowego z własnym wnioskiem właściwej komisji odwoławczej do rozstrzygnięcia. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia zryczałtowanego podatku w przepisany terminie.

W myśl rozporządzenia min. skarbu wyłączone są od opaty podatku spółki akcyjne, spółki z ogr. odpowiedzialnością i inne przedsiębiorstwa, które obowiązane są do publicznego ogłaszania sprawozdań, w przedsiębiorstwach sprzedarzy mięsa połączonych z wyrębem, przedsiębiorstwa drobnej sprzedaży mięsa i wędlin oraz przedsiębiorstwa wyrobu wędlin wreszcie przedsiębiorstwa, które do dnia 31 marca br. złożą właściwemu urzędowi skarbowemu pisemne oświadczenie o prowadzeniu od początku br. prawidłowych i uproszczonych ksiąg kandydów.

Piwo bawarskie... z Japonii pojawiło się w Monachjum.

Z Monachjum donoszą, że na tamtejszym rynku pojawiło się piwo w dobroci swej niczem nieustępujące bawarskiemu, którego cena jednak nie przekracza kosztów pustej butelki t. j. 2-3 fenigów.

Piwo to jest produkcji japońskiej, oraz dokładnym skopjowaniem pierwowzoru piwa monachijskiego. Monachijski przemysł browarny zwrócił się do władz o ochronę rynku wewnętrznego przed dumpingowym piwem japońskim.

Należy zaznaczyć, że Niemcy, które do niedawna zajmowały w statystyce wywozowej pierwsze miejsce w eksporcie piwa, — zajmują obecnie miejsce trzecie po Japonii i Anglii.

Przetarg przymusowy.

Nieruchomość położona w Swiniarciu i w chwili uczynienia wpisu o przetargu zapisana w księdze gruntowej Swiniarc karta 5 o obszarze 43 ha 59 a 50 m² o czystym dochodzie jako podstawy podatku budynkowego 42 Tal. 191/100 a 120 mk. jako podstawy podatku budynkowego Swiniarc k. 86 o obszarze 3 ha 83 a 14 m² o czystym dochodzie jako podstawy podatku gruntowego 3 Tal. 121/100 na nazwisko małżonków Bernarda i Walerji Jurkiewiczów w Swiniarciu.

Nieruchomości stanowią gospodarstwo wiejskie zostanie — w drodze egzekucji — na wniosek Banku Ludowego w Lubawie dnia 17 maja 1935 r. o godz. 10 przedpoł. wystawioną na przetarg przed niżej oznaczonym Sądem pokój Nr. 22.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 31. maja 1932 r.

Lubawa, dnia 12 marca 1935 r.

SĄD GRODZKI.

„Młodzi Stronnictwa Narodowego“ skazani za napad i pobicie kierownika szkoły

We wtorek, dnia 12 bm. toczyła się w Sądzie Okręgowym w Starogardzie sprawa karna przeciw „młodemu narodowcom“ z Kolicza pow. starogardzkiego. Akt oskarżenia zarzucał im, że w październiku, ub. r. napadli na ówczesnego kierownika tamtejszej szkoły p. A. Szykowskiego, który w tym miesiącu pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Wyborczej do rad gromadzkich. Nie podobało się to widocznie młodocianym wychowankom „idei narodowej“ i aby zademonstrować swoje niezadowolenie, napadli na p. Szykowskiego i pobili go. Jako sprawcy tego zajścia na ławie oskarżonych za siedli: Kanka Klemens, Kanka Władysław i Gałązka Jan.

Sąd, po przesłuchaniu świadków, uznał ich winnymi napadu i wydał wyrok skazujący Kanke klemensa na 8 miesięcy więzienia, Kanke Władysława i Gałązkę Jana po 6 miesięcy więzienia, oraz na zapłacenie kosztów sądowych.

Słupy ognia 100 metrowej wysokości.

LONDYN. W rafinerii nafty w Southampton, w największych tego rodzaju zakładach. W Brytanji, wybuchł we wtorek wieczorem groźny pożar, który w okagmieniu przybrał kolosalne rozmiary.

Przyczyną pożaru stała się eksplozja w próżnym zbiorniku, poczem płomienie przerzuciły się na inne zbiorniki. Na tle ciemnego nieba wybuchały raz po raz słupy ognia do 100 metrów wysokości, widziane w promieniu 25 kilometrów. Zmobilizowano wszystkie okoliczne straże pożarne, które musiały się ograniczyć do zabezpieczenia dalszych obiektów. W środę rano pożar szalał jeszcze w całej pełni. Straty są ogromne.

Ruch antyżydowski w Rosji.

MOSKWA. Ostatnio zanotowano w ZSRR. nową falę wystąpień antysemickich.

W miasteczku Pierowo, w okolicach Moskwy, młody inżynier sowiecki Timofiejew oraz jego żona, na tle zatargu mieszkaniowego pobili żyda inż. Karapasowa oraz jego matkę, wymyślając im wrodzaj „żydowska morderstwo“ itp., a także rzucali ekskrementy ludzkie do naczyń z wodą do picia.

Podczas procesu, sędzia wyraźnie stanął po stronie oskarżonych, ośmieszając pokrzywdzonych, co spotkało się z gorącym aplauzem publiczności, która przeszkadzała w składaniu zeznań świadkom oskarżenia narodowości żydowskiej. Oskarżonych uniewinniono.

„Za industrializacją“ komentując proces zapytuje: „Na jakim tle u młodego specjalisty sowieckiego, który zaledwie w roku 1932 ukończył politechnikę, mogła powstać ezarnosocienna antysemicka ideologia“. Pismo ostro atakuje sędziego za liberalizm wobec faszystowskich pogromczyków“.

Proces odwoławczy przeciwko zbrodniarzowi i jego synowi.

Poznań. W sądzie apelacyjnym w Poznaniu toczył się proces odwoławczy przeciwko Franciszkowi Langemu i jego synowi Brunonowi. Franciszek Lange skazany został w grudniu roku ub. na karę śmierci przez powieszenie za otrucie swej żony Marji Nowickiej, a syn jego Brunon na półtora roku więzienia za pomoc, udzieloną ojcu przy zawieraniu bigamistycznych małżeństw. Na rozprawę sprowadzono tylko Brunona Langego. Franciszek Lange skorzystał z przysługującego mu prawa niestawienia się na rozprawę odwoławczą i pozostał w celi więziennej. Po rozprawie sąd ogłosił w godzinach popołudniowych wyrok, zatwierdzający w stosunku do Franciszka Langego — karę śmierci, wydany przez sąd pierwszej instancji, natomiast w stosunku do Brunona Langego zmniejszający mu karę do 7 miesięcy więzienia. Ponieważ Brunon Lange karę wymienioną mu przez sąd apelacyjny już odcierpiał, został zwolniony.

Demonstracje endeckiej większości w poznańskiej Radzie Miejskiej.

Poznań, 13. 3. Pod przewodnictwem prezydenta Więckowskiego odbyło się posiedzenie poznańskiej Rady Miejskiej. Na porządku dziennym była sprawa budżetu Gazowni i Elektrowni oraz kredytów dodatkowych. Referaty zostały odczytane, lecz do dyskusji i uchwał nie doszło, gdyż większość endecka opuściła posiedzenie, uniemożliwiając dalszy ciąg obrad.

Demonstracja ta spowodowana została odmową prezydenta Więckowskiego załatwienia interpelacji przewodniczącego grupy endeckiej, domagającej się wniesienia na porządek obrad sprawy uzupełnienia komisji finansowo-budżetowej, która nie istnieje. Bezpośrednio po posiedzeniu prezydent Więckowski wyjechał do Warszawy.

Program Radjowy.

Toruń — sobota 16. III.

6.30—8.00 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05 Kwintet salonowy 12.50 Chwilka dla kobiet 12.55 Dziennik połudn. 13.00 Muzyka salon. (płyty) 13.45 Nasz handel morski 13.50 Wiadom. o eksp. polsk. 13.55 Przegląd giełd. 14.45 Muzyka lekka 15.30 Recytacje prozy 15.45 Z klarnetem i harmonją po różnych krajach 16.05 Recital fortep. 16.30 Skrzynka techn. 16.45 Piosenki wojskowe 17.00 Odczyt 17.10 Najnowsze nagrania na płytach 17.50 Pogadanka przyrodnicza 18.00 Teatr Wyobraźni — słuchowisko dla dzieci 18.30 Romanse cygańskie (płyty) 18.40 Życie kultur., artyst. i naukowe na Pomorzu 18.45 Muzyka lekka (płyty) 19.07 Odczytanie programu na dz. nast. 19.15 Muzyka z płyt 19.25 Wiadomości sportowe z Pomorza 19.30 Wiadomości sport. ogólnopolskie 19.35 Kwadrans na kłindze 19.50 Feljeton aktualny 20.00 Tr. z Filh. Warsz. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Jak pracujemy i żyjemy w Polsce. 21.00 Muzyka lekka. 22.00 Koncert reklamowy 22.15 Szkic literacki 22.30 Łoża Szyderców 23.00 Wiadomości meteor. dla kom. lotn. 23.05—24.00 D. c. Transm. z Filharmonji Warszawskiej.

Warszawa — niedziela 17. III.

9.00 — 10.00 Audycja poranna 10.00 Muzyka religijna (płyty) 10.30 Nabożeństwo w kościele św. Krzyża we Warszawie 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krakowa 12.02 Wiadomości meteor. 12.05 Przegląd teatr. 12.15 Tr. z Poznania. W przerwie około godz. 13.00 Teatr Wyobraźni z Wilna. 14.00 Cocktail płytowy 15.00 Odczyt 15.15 Płyty 15.22 Przegl. ryneków produkt. rolnych 15.35 Płyty 15.45 Odczyt rolniczy 16.00 Koncert solistów 16.40 Recytacje prozy 17.00 Muzyka lekka 17.35 Pogadanka dla dzieci starsz. 17.50 Kultura życia codziennego 18.00 Muzyka w polskim domu 18.45 Życie młodzieży 19.00 Program na dz. nast. 19.08 Wiadomości sport. lokalne 19.30 Muzyka symfon. (płyty) 19.45 Feljeton 20.00 Muz. lekka (Tr. ze Lwowa) 20.45 Dziennik wieczor. 20.55 Jak prac. i żyjemy w Polsce 21.00 Na wesolej lwowskiej fali 21.30 Tr. z Poznania 21.50 Co czytać - szkic liter. 22.05 Koncert reklamowy 22.20 Koncert 23.05 Wiadom. meteorol. dla kom. lotn. 23.10—24.00 Muzyka salonowa.

Warszawa — poniedziałek 18. III.

6.30—8.00 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krakowa 12.03 Wiadomości meteor. 12.05 Koncert zesp. 12.45 Odczyt 12.55 Dziennik połud. 13.00 Płyty. 13.50 Wiadomości o eksp. polsk. 13.55 Przegląd giełd. 15.45 Koncert 16.30 Lekcja języka niem. ze Lwowa 16.45 Duety 17.00 Pogadanka dla dzieci 17.15 Rezerwa ogólnopolska 18.00 Przegląd filmow. 18.10 Tr. ze Lwowa 18.25 Chwilka społeczna. 18.30 Skrzynka ogólna. 18.40 Życie kult. i artyst. stolicy 18.45 Tr. z placu im Marsz. Piłsudskiego 19.07 Program na dz. nast. 19.15 Skrzynka rolnicza 19.25 Wiadomości sport. lokalne 19.30 Wiadom. sport. ogólnopolskie 19.25 Audycja żołnier. 20.00 Wesola wdówka — operetka 20.45 Dziennik wieczor. 20.55 Jak pracujemy i żyjemy w Polsce 21.00 Koncert symf. 22.00 Koncert reklam. 22.15, 23.05—23.30 Muzyka salon. 23.00 Wiadomości meteorol. dla komun. lotn.

Giełda zbożowa w Poznaniu

Notowania z dnia 11. III. 1935. Za 100 kg. płacono

Zyto	15,25 — 15,50
Pszonica	15,75 — 16,25
Jęczmień browarowy	20,25 — 20,75
Jęczmień jednolity	19,00 — 19,50
Jęczmień zbiorowy	18,75 — 19,25
Owies	15,25 — 15,50
Otręby żytnie	10,75 — 11,50
Otręby pszenne (grube)	10,85 — 11,35
Otręby (średnie)	15,50 — 15,75
Gorzycyca	48,00 — 50,00
Groch Viktorja.	41,00 — 45,00
Groch Folgiera	32,00 — 35,00

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Miłoszewski w Nowemście n. Drw.
Wydawca: Celestyn Miłoszewski w Nowemście n. Drw.

DOM

NOWY z wolnem mieszkaniem i móg ogrodu przy mieście od zaraz tania sprzedam lub wdzierżawię. Zgłoszenia przyjmuje

Łukaszewski - Nowemiasto, ul. Środkowa 6.

Kartony

wszystkie wielkości posiada na składzie
Księgarnia — Drukarnia
B. Miłoszewski
Nowemiasto n. Drwęca.

Krowę

dobrą dojkę

kupię

Kto wskaże adm. „Głosu“.

Dziewczyne

kucharke

na majątek poszukuje

Kto wskaże Adm. „Głosu“

Książnica Kopernikańska
w Torunlu

Chłopak

do koni i

dziewczyna

do kuchni

potrzebni zaraz

Stoklasa

Grodziczno

Poszukuję
od dnia 1. IV. br.

kowala

z własnymi narzędziami

Graduszewski

Majątek Tylice.

Blankiety wekslowe i

Znaczki stemplowe

stałe na składzie

Księgarnia

Drukarnia

B. Miłoszewski Nowemiasto

Rynek 19 — Telefon 59

Dodatek Rolniczy

Najważniejsze wskazówki rolnicze dla powiatów: Lubawa, Działdowo i Brodnica (Dokończenie)

Uprawa winna być bardzo staranna, a więc orka jesienią do średniej głębokości, wiosną włoka, kultywator, brony. Wszystkie uprawki przedsiwne należy wykonać przy najodpowiedniejszym stanie wilgotności roli, gdyż jęczmień jest (specjalnie czuły na niedokładności w uprawie. Lepiej jest posiać jęczmień nawet kilka dni później, niż uprawiać rolę w stanie choćby cokolwiek za mokrym. Siew jęczmienia powinien wypaść wcześniej, jednak w glebę dostatecznie ogrzaną, gdyż gęstsze co najmniej 180 kg na hektar (90 f. na mg magd.) Na podstawie wyników doświadczeń, przeprowadzonych w Byszwaldzie powiatu lubawskiego i Wysokiej powiatu Działdowskiego, na polecenie zasługują odmiany pszenic. Holben Heinego na stanowiska i gleby najlepsze, zaś Ostka Hildebranda i Ostka Chłopicka na warunki i nieco słabsze. Pszenica Kolben Heinego i Ostka Chłopicka, górują nad Ostką Hildebranda tem, że mniej są narażone na osypywanie się ziarna w czasie sprzętu. Ostkę Hildebranda należy więc sprzątać wcześniej (przed zupełną dojrzałością).

Przy pszenicy jarej wskazana jest uprawa międzyrzędowa, a to ze względu na początkowo słaby jej rozwój i łatwość zachwaszczenia się. **Ziemiaki.** Ziemiaki obok żyta jest podstawnym płodem rolnym gleb lżejszych. Dlatego i na terenie wymienionych powiatów zwrócić na to uwagę specjalną uwagę na tę roślinę, a to zarówno co do uprawy, nawożenia jak i doboru właściwej odmiany.

Ziemiak powinien otrzymać zawsze stanowisko na oborniku, przyczem tutaj, w odróżnieniu od innych roślin okopowych np. buraków obornik wiosenny jest również dobrze wykorzystywany jak i jesienny.

Co do uprawy i pielęgnacji, to ma ona na celu bezwzględne trzymanie pola w czystości, zachowanie wilgoci i przewietrzanie gleby, zwłaszcza na glebach moniejszych.

Normalna dawka obornika zaspakają naogół wymagania pokarmowe ziemniaków. Dodatkowe więc nawożenie sztuczne z powodu niskich cen osiągniętych na ziemiaki, zwiększości wypadków nie daje opłacających się nadwyżek. Jedynie przy ziemniakach uprawianych na eksport, na użytek gorzelniany, wreszcie na materiał sadzonkowy, zasilanie ziemniaków poza obornikiem solą potasową niskoprocentową w ilości 200 — 300 kg. na hektar (100 — 150 f. na mg. magd.) dać może rezultaty opłacalne. Sól potasowa winna być wysiana możliwie wcześniej co najmniej na 2 tygodnie przed sadzeniem. Powyższe wskazówki oparte są na wynikach doświadczeń, przeprowadzonych w Byszwaldzie i Omulu powiatu lubawskiego, w Płońnicy, Wielkim Przyłęku, Małym Łęcku, Tuczkach, i Zabinach powiatu działdowskiego, wreszcie w Becznicy, Zaborowie, Szabdzie i Słupie powiatu brodnickiego.

Przystępując do wyboru odmiany, musimy przede wszystkim mieć na oku cel i użytek dla jakiego ją sadzimy. Na podstawie doświadczeń przeprowadzonych w ciągu paru lat w Byszwaldzie pow. Lubawskiego w Zakrzewie, Kisinach i Działdowie pow. Działdowo oraz Szczepankach, Zaroślu, Nowym Świecie, Zembru, Słupie pow. Brodnica, jako polecenia godne odmiany do użytku przemysłowego wymienić należy odmiany rakoodporną Parnassję i nieodporną na raka odmianę Woltwann Dańkowski. Do użytku jadalnego nadają się dobrze odmiany rakoodporne Preussen Modrowa i Erdgold P.S.G. oraz nie rakoodporne Modele i Gisevius Modrowa, która to jednak ostrożnie odmiana dość długo leży w ziemi nie kiełkując. Kwestia wysiewu ziarna dorodnego ma przy jęczmieniu jeszcze większe znaczenie niż u owsa, zwłaszcza przy uprawie na jęczmień browarniany. Odmiany browarniane, dwurzędowe mają zazwyczaj większe wymagania co do gleby i jej siły nawozowej od odmian pastewnych czterzędowych.

Dlatego w warunkach gleb słabszych jęczmień browarny z reguły wymagać będzie dodatkowego nawożenia sztucznego, nawet w drugim polu po oborniku. Dla utrzymania lepszej jakości ziarna browarnianego i wytrzymalszej słomy jest zasilanie nawozami potasowymi i fosforowymi. Wedle doświadczeń przeprowadzonych w Koszelewkach powiatu działdowskiego, Byszwaldzie, Radomnie, Kurzętniku, Zwiniarzu i Rożentalu powiatu lubawskiego, oraz w Zgnitobłotach, Gorzenicy, Tomkach, Podgórzu, Płachotach i Zaroślu powiatu bro-

dnickiego, dawki 250 kg. na hektar (75 f. na mg. magd.) superfosfatu względnie supertomasyny, oraz 150 kg. na hektar (75 f. na mg. magd.) soli potasowej niskoprocentowej podwyższyły przeciętnie plon ziarna jęczmienia browarnianego o 500 kg. z ha. Wobec kosztów nawożenia wynoszących około 30 zł. na ha nawożenia, wynoszących około 30 zł. na ha (75 zł. na mg. magd.) opłacalność takiego nawożenia nie ulega wątpliwości.

Z nawożeniem azotowym należy być przy jęczmieniu browarnianym ostrożnym z obawy wylegnięcia. Wchodzić mogą w grę jedynie dawki niewysokie około 100 kg. na ha (50 f. na mg. magd.) saletry wapniowej lub saletrzaku, przyczem dawki takie wedle przytoczonych powyżej doświadczeń, zapewniały nadwyżki ziarno 200 do 250 kg z hektara.

Opłacalność nawożenia pomocniczego przy jęczmieniu pastewnym będzie oczywiście mniej pewną, wobec jego znacznie niższej ceny. Jedynie w wypadku uprawy jęczmienia czterzędowego na użytek pastewny w własnym gospodarstwie, gdy chodzić będzie zatem o uzyskanie możliwie wysokiego plonu, nawożenie pomocnicze może się kalkulować.

Z odmian browarnych polecić należy, jako właściwe dla omawianego terenu, odmiany: Danubia, Hanna Proskwoteza z Złoty ze Svalöf, z

odmian pastewnych odmiane Nordland P. S. G. odmiany te poleca się na podstawie wyników doświadczeń, przeprowadzonych w Krasnołęce, Płońnicy i Kisinach powiatu działdowskiego oraz cieszynach powiatu brodnickiego.

Jęczmień zwłaszcza browarny, wrażliwy jest bardzo na zaskorupienie się roli, dlatego też wskazane jest podobnie jak i przy owsie, przynajmniej jednorazowe zbronowanie jęczmienia, celem wzruszenia roli i zniszczenia chwastów.

Przenica jara Przenica jara jest rośliną, która siewna jest we wschodnich powiatach Pomorza tylko w warunkach wyjątkowych i na najlepszych glebach. Co do jej wymagań glebowych i nawozowych to zasadniczo, nie różnią się one od wymagań jęczmienia browarnego. Wobec tego wszystkie wskazówki naprowadzone przy omawianiu jęczmienia odnoszą się będą również i do przenicy jarej. Natomiast przenica jara wymaga siewu jaknajwcześniejszego, nawet w rolę niezupełnie jeszcze ogrzaną i wysiewu znaczne opanowanie przez choroby. Na użytek natomiast pastewny właściwą będzie odmiana Deodara. Jako ziemiaki eksportowe najlepiej wskazana jest do uprawy nie rakoodporna odmiana Industria Modrowa, a to nie ze względu na najwyższe plony, lecz na silny popyt zagranicy.

Wyjaśnienie w sprawie rozłożenia długów na lat 14 na mocy rozp. Prez. R. P. z dnia 24. 10. 34.

Rolnicy dłużnicy dość często zwracają się czy to do Kcm. Fin. Rolnego czy Urzędu Rozjemczego o informacje czy należy stawić wniosek o rozłożenie prywatnego zadłużenia na lat 14 do urzędu Rozjemczego? Wobec powyższego Powiatowe Biuro do Spraw Fin. Roln. wyjaśnia że długi prywatne powstałe przed 1. 7. 32. podlegają rozłożeniu na 28 rat półrocznych płatnych począwszy od 1. 4. 35 z mocy samego prawa i ważniejsze egzekucje tak kapitału jak i odsetek oraz zaliczonych przez wierzyciela kosztów jest nie dopuszczalne, co wyraźnie wynika z Rozporządzenia Min. Sprawiedliwości z dnia 7. 2. 32. Nr. 1. C. 1338-12. 3. 35.

Skrzynka pocztowa.

Pyt.: Czy karmienie świń surową okopowizną np. burakami i ziemniakami, nie wpływa szkodliwie na ich organizm i czy dla hodowcy jest opłacalne?

Odp.: Skarmianie świńmi surowej marchwi i buraków pastewnych szeroko jest stosowane w gospodarstwach. Pasze zadaje się przeważnie w stanie posiekany, aby łatwiej było wymieszać ją z obrypką. Buraki uważane są jako pasza mlekopędna dla macior. Jak przekonano się przy użyciu bekonowem zpsanie buraków w większych ilościach powoduje miękłą słoninę. Tuczniaki o miękkiej słoninie, jako mniej wartościowej nie cieszą się pokaupem. Marchew i buraki oddziałują na organizm zwierzęcia. W sprawie zpsanie ziemniaków w surowym stanie trudno coś konkretnego powiedzieć, gdyż nie stwierdzono dotąd czy ziemniaki dodatnio wpływają na organizm zwierzęcia. Zpsanie ziemniaków w stanie surowym jest bardzo ważne, gdyż na samym opale na jedną sztukę zaoszczędziłby rolnik co najmniej 10 zł rocznie. Ostrożnie należałoby przeprowadzić zbiorowe próby ze zpsaniem surowych ziemniaków w kółku rolniczym, pod warunkiem prowadzenia zapisków, dotyczących się ilości zkarmionej paszy, oraz przyrostu wagowego w czasie tuczu.

Pyt.: Mam zamiar hodować konie remontowe, czy wojsko nie zaprzestanie kupowania koni i czy hodowla taka opłaca się.

Odp.: Wojsko kupuje około 6000 tysięcy koni rocznie i prawdopodobnie dalej będzie taką ilość nabywało. Po dobrych klaczach i odpowiednim ogierze wojsko z pewnością konie kupi pod warunkiem że młodzież będzie dobrze wyhodowana.

Owies dla wojska.

18 Pułk Ułanów w Grudziądzu komunikuje nam, że ma zapotrzebowanie na 30.000 kg owsa który zakupi na następujących warunkach:

1) Owies musi być zdrowy, dobry i suchy bez wółka zbożowego, ciężar gatunkowy 78,1 funt, hol. zanieczyszczenia najwyższej 3,5 proc.

2) Termin dostawy w czasie od 2—6 kwietnia 1935 r.

3) Odbiór owsa nastąpi przez Komisję 18 p. ułanów na Stacji Kol. w Grudziądzu lub w magazynie 18 p. uł.

4) Zapłata po komisyjnym odbiorze owsa. Oferty z dokładnym wyszczególnieniem ilości ceny za 100 kg loco magazyn 18 p. ułanów lub loco wagon st. kol. Grudziądz, oraz z zastrzeżeniem, że zaferowany owies odpowiada co do jakości warunkom w p. 1. należy nadesłać do kwaterymistrzostwa najpóźniej do dnia 21. 3. 35.

Uwzględniona będzie oferta najkorzystniejsza, a składający takowe otrzymane zawiadomienie pisemne w terminie od dn. 23—27 3. 35.

Powyższem zainteresować się winni Kółka Rolnicze.

Przypominamy

że w dniu 21. III. 1934 o godz. 12 w południe odbędzie się **Zjazd Tow. Roln. Pow.**, w którym mogą wziąć udział wszyscy członkowie Kółek Roln. którzy wylegitymują się legitymacją członkowską na rok 1934. T.R.P.

Broszury „**Jak drobny rolnik może uporządkować swoje zadłużenie**“ już nadeszły i są do nabycia w Urzędzie Rozjemczym i Pow. Biurze do Spraw Fin. Rolnych.

W sprawie „prenumeraty“ Przewodnika Gospodarskiego.

Komunikujemy zarządom Kółek Roln. że Tow. Roln. Pow. uzyskało dla Kółek Roln. powiatu lubawskiego ulgowa prenumeratę „Przewodnika Gospodarskiego w Warszawie“.

Przewodnik Gospodarski jest pismem fachowo rolniczym i organem Centr. Tow. Org. i Kółek Roln. w Warszawie. Referaty w nim zamieszczane nadawają się do prelekcji na zebrań Kółek Roln.

Obniżona prenumerata kwartalna wynosi 3.— zł. (t. j. przy zastosowaniu 25 proc. zniżki).

Zamówienia na „Przewodnik Gospodarski“ należy skutecznie przesyłać Tow. Roln. Pow.

Zarazem przypominamy zarządom Kółek Roln. o obowiązku abonowania „Kłosów“.

T. R. P.

Konferencja delegatów Kas Stefczyka.

Związek Rewizyjny Społdz. Roln. w Toruniu komunikuje nam, że w dniu 24. III. (niedziela) 35 r. o godz. 10-tej odbędzie się w lokalu Hotelu Polskiego w Brodnicy, Rynek 13 **konferencja delegatów Kas Stefczyka z powiatów brodnickiego, lubawskiego i działdowskiego.**

Porządek obrad obejmuje następną sprawę. 1. Zagajenie. 2. Referaty: a) Stan Kas Stefczyka — plan pracy, b) Jak zawierać układy konwersyjne. 3. Wolne wnioski.

W zjeździe oprócz delegatów Kas Stefczyka mogą również wziąć udział działacze społeczni.

Wstrzymanie egzekucji prowadzonej przez instytucje wierzycielskie.

W Dzienniku Ustaw R. P. z dnia 8. 2. 1935 nr. 7 poz. 39 ukazało się rozporządzenie, na mocy którego dłużnicy mogą stawić wniosek do Powiatowego Urzędu Rozjemczego o wstrzymanie egzekucji prowadzonej przez Bank w tych wypadkach, jeżeli dług ten w myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 11. 12. 34. Z. N. R. P. nr. 109/34 podlega konwersji na długo terminowe spłaty.

Po bliższe wyjaśnienia należy się zwracać do Pow. Biura do Spraw Fin. Roln.

Zebrań Kółek Rolniczych.

Byszwald w sobotę o godzinie 3-ej po poł. Przybędzie instruktor T. R. P.

Samplawa. Walne zebranie 14. marca b. r. w salce parafjalnej. O godzinie 8 msza św. za zmarłych członków. O godz. 9-tej zebranie.

Tow. Roln. Pow.

Ewanegija

na niedzielę drugą Postu

zapisana u św. Mateusza rozdz. 17, w. 1-9.

W on czas: Zabiera Jezus Piotra, Jakóba i jego brata Jana, i prowadzi ich osobno, na górę wysoką, i przemienił się wobec nich: oblicze Jego zajaśniało, niby słońce, a szaty Jego stały się białe, jak śnieg. A oto ukazali się im Mojżesz i Eljasz, i rozmawiali z Nim. Piotr tedy przemówił w te słowa do Jezusa: Panie, dobrze nam tu być! Jeśli chcesz, rozbijemy tu trzy namioty: dla Ciebie jeden, dla Mojżesza jeden, i dla Eliasza jeden. A gdy jeszcze mówił, oto obłok świetlany osłonił ich, a oto z obłoku odezwał się głos: Ten jest syn mój miły, w którym mam upodobanie; Jego słuchajcie! A usłyszawszy to uczniowie, upadli na twarz swoją, i zlekli się bardzo. Jezus tedy zbliżył się, dotknął ich i przemówił do nich: Wstańcie, a nie bójcie się! Podnieśli więc swe oczy, ale nie zobaczyli nikogo, prócz samego Jezusa. A gdy zstępowali z góry, przykazał im Jezus, mówiąc: Nikomu nie mówcie o widzeniu, aż Syn człowieczy zmartwychwstanie.

Jak powstały "Gorzkie Żale"?

Od niepamiętnych czasów znane jest w Kościele katolickim nabożeństwo pasyjne, odprawiane w czasie Wielkiego Postu co tydzień po kościołach pod nazwą „Gorzkie Żale”. Odprawia się ono zwykle popołudniu, z wystawieniem N. Sakramentu, z kazaniem i uroczystą procesją.

W poszukiwaniu genezy powstania Gorzkich Żalów sięgnąć musimy do czasów średniowiecznych, kiedy to urządano widowiska, przedstawiające ważniejsze momenty z męki Chrystusa. Już w wieku IX i XI przedstawiano pewne sceny biblijne ze Starego i Nowego Testamentu i sceny z żywotów Świętych.

W Polsce początki tych widowisk religijnych widzimy już w XIII wieku, a przetrwały one do wieku XVIII. Jednakże te misterja o Męce Pańskiej odgrywane były, przynajmniej z początku, w języku łacińskim, to też, obce były poniekąd dla szerokiej warstwy ludu. Wtrącano też i pieśni polskie, ale to nie rozwiązywało kwestji. A zresztą zdawano sobie z tego sprawę, że misterja pasyjne, wystawiane nieraz z błyskotliwym efektem teatralnym — nie prowadziły do pełnej chwały Bożej.

Tak więc „Gorzkie Żale” w Polsce powstały z dawnych misterjów. Wskazuje na to choćby protokół, zapisany w księdze posiedzeń Bractwa św. Rocha przy kościele XX. Misjonarzy pod wezwaniem św. Krzyża w Warszawie, gdzie powiedziano, że „dawne śpiewania, złożone z dowolnych hymnów łacińskich i niektórych pieśni polskich, nie były przystępne i zrozumiałe dla ludu”. Dopiero w r. 1707 ks. Wawrzyniec Benik, misjonarz, wydał swój słynny „Snopek Mirry”, będący nowym rodzajem nabożeństwa o Męce Pańskiej, nazwanego od pierwszych słów pieśni wstępnej „Gorzkiemi Żalami”.

W krótko przyjęło się w całej Polsce piękne to i nastrojowe nabożeństwo. I dzisiaj jeszcze, jak przed dwoma wiekami, słyszymy w czasie postu w każdym kościele „rozmowę duszy z umęczonym Chrystusem” i „żale Matki, bolejącej nad cierpiącym Synem”.

Zielénka.

„Święty Józef, wiezie trawy wózek, ale częściej smuci, bo śniegiem przyrzuci”, — tak mówi przysłowie o marcu, a człowiek już nie może doczekać ciepła. Gospodyni też radaby urozmaicić domownikom trochę jedzenie — na wiosnę, jakby już się zazieleniło to choć szczyptorku narwałaby z ogródka na okrasę.

Ale jest i na to rada, trzeba wziąć doniczkę, nasypać niepełno ziemi, wetknąć parę nie wielkich cebulek, najlepiej takich, co to już chcą rosnać, postawić na oknie między, kwiatami przy samej szybie i podlewać nie wiele, a za tydzień — może za 10 dni — będzie gospodyni miała dla domowników świeżutki zielony szczyptor!

Ja to mam całą zimę na oknie w jednej doniczce cebulę, a w drugiej zieloną pietruszkę z korzonków wetkniętych w piasek — wybieram niewielkie, albo ucinam zbyt długie, żeby się w doniczce zmieściły. Mam też doniczkę z ziemią, w którą co jakiś czas zasiewam gorczycę, albo rzeżuchę — jeśli kto lubi — to też jest dobrze pierwsze młode listki ścinać, wypłukać, posiekać i wsypać do zupy. W. K.

Jaki będzie wywóz trzody chlewnej do Austrii?

Jak wiadomo uprawnienie kontyngentowe Polski w zakresie wywozu trzody do Austrii nie są w całości wyzyskiwane. Początkowo pełny kontyngent miał wejść w życie w kwietniu br., jednakże wnikając w trudności hodowlane Austrii. Rząd nasz zgodził się na przesunięcie tego terminu. Z dniem 21 sierpnia ub. r. kontyngent Polski podwyższony został

Nauka.

„I wprowadził ich na górę wysoko osobno” — i tam w zaciszu górskim, a nie na ulicach Jerozolimy — odśpiewał im Zbawiciel rąbek chwały swojej! Na jej widok zawołał Piotr, pełen zachwytu: „Panie! dobrze nam tu być”.

Zapytany przez jednego z uczniów swych: „Gdzie najłatwiej znaleźć Boga? — odpowiedział św. Eucharjusz: „Pójdź za mną, ja ci pokażę”. I zaprowadził pytającego w głąb lasu, w miejsce odлюдne i całkiem zaciszne, i rzekł „Tu jest Bóg”.

Znaczyło to: „Tutaj wolny od zajęć, daleko od roztrągnięć i rozmów z ludźmi, Boga łatwiej znajdziesz aniżeli w świecie! Za tą wskazówką w pierwszych wiekach poszli wszyscy pustelnicy, którzy porzucili rodzinę, majątek i towarzystwo ludzi, aby na pustyni, w samotności znaleźć Boga.

Nie wszyscy jesteście powołani do życia pustelniczego, lecz wszyscyście zobowiązani szukać Boga, do niego zdążyć, aby znalazłszy Go, w nim spocząć na wieki. Przynajmniej obecnie w czasie Wielkiego Postu, „wstąpmy na górę wysoką osobno”, unikając zabaw i rozrywek, skupiajmy myśli swe ku rozważaniu Męki Zbawicielowej.

tylko o 345 sztuk trzody tygodniowo z tem, że 15 października miał być uruchomiony pełny kontyngent. Jednakże w wyniku prowadzonych w międzyczasie pertraktacji nastąpiła dalsza zwłoka. Układ, wprowadzający zwłokę wygasła dnia 34 marca r. b. Z tą więc datą powinniśmy uzyskać podwyższenie kontyngentu o 925 sztuk świń tygodniowo, z czego 300 sztuk tłuszczo- wych, reszta mięsnych, w tem 1/6 towaru bitego.

Ogólny nasz kontyngent winien wynosić 3700 sztuk tygodniowo. Wobec ciężkiej sytuacji, w jakiej znajduje się polska hodowla, i związany z nią eksport, należy sądzić że tym razem nie nastąpi już dalsza zwłoka w pełnym uruchomieniu kontyngentu.

Zgłoszenie przystąpienia na członków.

Ponieważ sprawa ściągania spisów od Kółek Rolniczych była zawsze utrudniona i zazwyczaj trwała przez cały rok, tak, że nigdy nie można było stwierdzić stanu liczebności członków na określony termin, wobec tego Pomorskie Towarzystwo Rolnicze wprowadziło na wzór Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych w Poznaniu, tak zwane zgłoszenia przystąpienia na członka. T. R. P. powiatu lubawskiego zgłoszenie to wprowadza dla wszystkich członków z dniem 1 kwietnia 1935 r.

Zgłoszenie takie brzmi następująco:

Kółko Rolnicze

Zgłoszenie przystąpienia na członka Towarzystwa Rolniczego Powiatowego w Nowemmieście.

(Imię i nazwisko zgłaszającego się)

(dokładny adres — wieś — poczta — telefon).

(ilość posiadanych mórg magd. ziemi po potrąceniu nieużytków).

Niniejszem zgłaszam się na członka Towarzystwa Rolniczego Powiatowego w Nowemmieście.

Oświadczam gotowość spełnienia obowiązków, związanych z członkostwem, określonych § 6 statutu Towarzystwa Rolniczego Powiatowego w Nowemmieście, a w szczególności:

- 1) uczęszczania regularne na zebrania Kółka Rolniczego i branie udziału w pracach Kółka i Tow. Roln. Powiatowego;
- 2) wykonywanie przyjętych na siebie obowiązków dla dobra rolnictwa.
- 3) opłacanie regularnie składki członkowskiej; Poza tem żadnych innych obowiązków, ani odpowiedzialności na siebie nie przyjmuję.

..... dnia 195 ..

(miejscowość) (data)

(własnoręczny podpis)

Każdy rolnik, który będzie członkiem T. R. P. tak długo będzie figurował w liście członków dopóki nie zająd okoliczności z § 7 statutu T. R. P. które przytaczamy.

§ 7.

Utrata członkostwa.

Członek zwyczajny traci swe prawa:

- a) z chwilą śmierci,
- b) przez wystąpienie dobrowolne,
- c) wskutek wykluczenia z Towarzystwa.

Wystąpić może członek zwyczajny tylko na mocy pisemnego oświadczenia, doręczonego Zarządowi Kółka w terminie 3 miesięcznym, jednakże obowiązany jest do płacenia składki do końca roku obrachunkowego.

Członek Kółka Rolniczego chcąc wystąpić z Kółka winien zwrócić się na piśmie do prezesa Kółka, zgłaszając swe wystąpienie. Równocześnie dany członek winien uiścić swą składkę za bież. rok budżetowy t. j. do najbliższego terminu 1 kwietnia, gdyż rok budżetowy TRP. jest od 1 kwietnia następnego roku. Po trzech miesiącach od dnia doręczenia prezesowi

— Dusza nasza dąży ku Bogu, lecz stłumiłszy to dążenie zbyt częstymi zabawami i staraniami o sprawy doczesne i jak głód, apetyt można zagłuszyć, przytłumić niektórymi truciznami, np. alkoholem lub nikotyną, — nie bez szkody dla zdrowia, tak zatruta rozkoszami grzechowemi zapomniła nasza dusza o Bogu, już nie odczuwa za nim tęsknoty i gotuje sobie wieczną zgubę, jeżeli się nie opamięta.

Unikajmy także niepotrzebnych rozmów. Jak często nadużywamy tak cennego daru Bożego, jakim jest mowa! „Jeżeli kto w słowie nie upada, mówi św. Jakób (3. 2.), jest mąż doskonały: może też wędzidłem kierować wszystko ciało”, czyli umie utrzymać w korbach ciało.

Święte milczenie sprawia, że Bóg przemawia do nas zbawiennymi natchnieniami. Najwięcej zbliżylibyśmy się do Boga, gdybyśmy w czasie Wielkiego Postu mogli wziąć udział w rekolekcjach lub misji św.

Choć po ich ukończeniu trzeba znowu wracać do świata i ludzi, — z wyżyn Taboru do nizin obowiązków doczesnych, — wspomnienie tych błogich chwil spędzonych w serdecznej łączności z Bogiem, będzie dodawało siłę do wytrwania na drodze życia, które poprzez Gólgotę zawiedzie nas w oną górną krainę, gdzie nam „dobrze” będzie przez wszystkie wieki.

Kółka zgłoszenia o wystąpieniu i po opłaceniu bieżącej składki dany rolnik przestaje być członkiem Kółka Rolniczego, traci wszelkie prawa do organizacji oraz składa ze siebie wszelkie obowiązki jako członka.

W ten sposób TRP. będzie w stanie każdej chwili stwierdzić swój stan liczebny. Sekretarze Kółek nie będą w przyszłości wypełniać i nadsyłać spisów członków. Spisy takie zostaną mu doręczone przez TRP. a skarbnicy Kółek przy końcu roku obrachunkowego wykażą przez odpowiednią adnotację na spisie, kto składkę z wymienionych członków zapłacił.

Prosimy zatem te Kółka Rolnicze które dotąd formularze zgłoszeń nie odebrali, ażeby to uczynili niezwłocznie, zaś Kółka, które dokonały już wypełnienia zgłoszeń o zwrócenie takowych do TRP.

T. R. P.

Zebrania Kółek Rolniczych.

Rożental. Miesięczne zebranie Kółka Roln. odbyło się w dniu 10. 3. 35, które zagał prezes p. Sowiński przy udziale 63 członków i 4 gości. Następnie odczytał porządek obrad, który przedstawia się jak następuje: 1) Zagajenie, 2) Odczytanie ostatniego protokołu, 3) Stwierdzenie obecności członków, 4) Komunikaty, 5) Przyjęcie nowych członków, 6) Ubezpieczenia społeczne, 7) Rozdzielenie kontraktów na bekony, 8) Zgłoszenie na kurs rach. rolniczej, 9) Wolne głosy, 10) Zakończenie.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa p. Sowińskiego, odczytał sekr. p. Szatkowski ostatni protokół, który bez zmian przyjęto i stwierdził obecnych na zebraniu członków. P. w. prezes Dziąba wygłosił odczyt p. t. Najważniejsze wskazówki rolnicze dla powiatu lubawskiego. Następnie drugi wykład miał p. Konrad Kasprzycki II o polsko-angielskim układzie handlowym. Na członków przyjęto pp. Ligmana i Zmijewskiego A. Odnosnie ubezpieczenia robotników rolnych członkowie chcą przejść na jednostkowe leczenie z powodu podwyższenia składki. Członkom uchwalili składać pewne sumy do kasy Kółka co kwartał, 20 groszy miesięcznie, i w razie wypadku leczenia pokryć kosztą z kasy. Do komisji ubezpieczeniowej wybrano p. Dziąbę Konrada Dalej rozdzielił p. Dziąba deklarację na bekony, poczem 4 członków zapisało się na kurs rachunkowości rolniczej. W wolnych głosach zabrał głos p. Klimek, który zalił się na nieopłacalność produkcji rolnej.

Po ożywionej dyskusji, zebranie zamknięto. Obecny.

Grabowo. Zebranie Kółka Roln. odbyło się 10. 3. 35, w lokalu szkolnym. Zebranie zagał prezes p. Ignacy Czaplinski 6w obecności 22 członków. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania i stwierdzeniu obecnych wygłosił p. Prezes wykład o ubezpieczeniu od gradu. Następnie po dyskusji zadeklarowano bekony na nast. spęd. Uchwalono odnieść się do Władz P. T. R. o poczynanie starań o podwyższenie kontyngentu bekony kontraktowych. Uchwalono energiczny protest, ażeby Rząd użył wszelkich środków przysługujących mu do rozwiązania karteli, którzy są powodem wysokich cen art. przemysłowych.

Gierłoż Polska. Zebranie tut. Kółka Roln. odbyło się 3. 3. br. na które przybyło tylko 9 członków. Wobec tego ograniczono porządek dzienny do odczytania komunikatów i udzielono wyjaśnień z sprawami oddziału.

Na członka przyjęto p. Karpińskiego Stefana. Następne zebranie odbędzie się 6. 4. 35.

Czy jesteś członkiem T. R. P. ?